

roškem dne 31. julija. Potem se je zgodilo, kar se še ni na Prihovi menda od začetka sveta, da so bile dober mesec po štiri svete maše na dan; preteklo zimo ni bilo nekaj časa niti ene. Lepa slovesnost se je vršila dne 14. avgusta na Križancah. V prenovljeno kapelo je bila nova podoba Matere božje postavljena, katero je kupila bolna žena iz Konjiške Tepine, kakor se je zaobljubila, ako ozdravi na Marijino prošnjo. Uslišana je bila in je izpolnila besedo. Streljali so na Križancah in v Tepini. Gospodarji pa so dali kapelo zmalati, mladenči so stavili smeroke in mostič, deklice so plele. Podobo je spremljalo nad 60 belo oblečenih nevest iz Križevske družbe. Pojasnilo se jim je, zakaj stavimo pri cestah kapele, podobe in križe. Ko gledamo podobe brez življenja, naj se spominjamo na čednosti tistih, ki jih podoba pomeni, naj se prizadevamo enako lepo živeti, da se zveličamo. Dne 28. avgusta je bila blagoslovljena nova Vidova kapela na Vrhovljah. Še eno veselje bi radi doživeli, da bi kosti pri vožnji varnejše ostajale t. j. za cesto bi naj bolj skrbeli!

Iz Veržeja. (Prerano) je bilo naše veselje, ko smo poročali na okrog, kako krepko se razvija slovenski duh tudi v našem trgu. Že smo se veselili, da bode tudi pri nas nastopila nova doba, da si bode tudi ta trg pridobil dostojno mesto med drugimi slovenskimi trgi in vasmimi. Ali motiš se, prijatelj! Osoda tega trga trudi se na vse kriplje, da stane vedno tisti Veržej. Ali jaz nikakor ne mislim, da dohaja našemu trgu dati tako ubožno spričevalo. Upam, da je prihodnost naša, ki gojimo iste domoljubne ideje, kakor drugi naši sosedje, posebno pa vi, vrlji Krapenčanje in Cvenarji. Mladež je naša in to je mnogo, ker: »Na mladih ljudeh svet stoji, pravi predgovor. Mladenči, dekleta, bodo danes, jutri dobri slovenski gospodarji, dobre slovenske matere. Tedaj tudi prihodnost je naša. Ne bi imel prav, če bi rekel, da je samo mladina prerोजना. Tudi je precej tržanov, dobrih gospodarjev, kateri zaslužijo čast in poštenje v vsakem obziru. Ne bom tukaj vsakega posebej hvalil, ker jih že njihovo delo hvali. Res, ima še trg Veržej tacih mož, katere lahko postavi v vrsto vrljih narodnjakov. O požarni brambi se le prepogosto dopisuje. Ali pa je res ta od tolike važnosti za trg? Ne vem, ali se kje toliko piše o nji, kakor pri nas. Da, zdaj je vredno, da se po vzdigne glas na obrambo poštenega glasa tega trga, ker to društvo zopet snuje spraviti trg ob lepo ime, katero si je v najnovejši čas priboril. Zopet bode prišla nemška komanda na krmilo. Mar ni sramotno, da se bode v Veržeju preustrojil iz slovenske požarne brambe zopet nemški »Feuerwehr«! Povsod na okoli pa se ustanavljajo slovenska požarna društva. Mar ne bode sramota, da bode Veržej stal kot mali, nemčurski otočič, v sredini slovenskega morja? In od koga je zdaj zavisen pošteni glas tega trga? Skorej le samo od ene osebe, od g. načelnika naše požarne brambe! Ali so se res naši narodni tržani tako motili v njem, ko so mu izročili to častno službo, častni naslov! Gospod načelnik, zdaj je čas, da pokažete z vso odločnostjo, da se tržani niso v Vas motili! Pokažite, da ste mož, ki zrelo misli in moški dela. Zdaj je čas, da rešite pošteni glas trga, pošteni glas Vaš pred bližnjimi trgi in vasmimi. Iztrgajte se iz društva nekih ničvrednežev, bodite mož svoj! Mož, kakor ste še bili pred malim časom! Vsak človek se lahko pregreši, in to še ni sramota. Pač pa je sramotno, če kdo trdnokorno v pregrešku ostane! Pokažite, da se še lahko iztrgate iz oblasti tistih, kateri mislijo, da Vas že imajo v svojih rokah! Ne bodite orožje našim sovražnikom, s katerim bi oni radi škodovali poštnemu glasu trga. To Vam naj bo samo blaga opomena. Lehko še vse popravite, če ste mož. Bodite tisti, kakor ste bili malo poprej. Še

lehko rešite pošteni glas trga in čast Vašo. Se je čas. Ali gledajte, da ne bo prekasno, kajti: »Po smrti je pokora prekasna«.

Iz Ribnice. (Zmaga.) Kar se je pred nekaj leti vsakemu nemogoče zdelo, to se je v Ribnici zgodilo. Pri občinskih volitvah dne 10. novembra zmagali smo Slovenci v vseh treh razredih. Nasprotniki so videli, da jih je premalo, zato se volitve niso udeležili, pa ko bi zbrali tudi celo svojo »bando«, vendar bi jih vrlji naši kmetje posekali. Kljuba slabi agitaciji zbralo se jih je zadostno število in ponosno so korakali na volišče, v zavesti si gotove zmage. Rekel sem, da je naša agitacija bila slaba, tem bolj pa je volilce spodbujala želja, vreči še enkrat nemčursko mogočnost raz županski stol, ter ondi posaditi moža, ne samo našega po rodu, temveč tudi po mišljenji in dejanji. Tacih je sedaj zadosti v odboru in ne dvomimo, da bojo za župana izvolili pravega moža, ki bode skrbel za blagor občine sploh in kmetov posebej, ne da bi mu treba bilo zato »kaditi« s pokloni in prošnjami. Nasprotniki naj se pa ne jezijo nad nami, temveč naj premislijo, da so si zaslužili poraz, to je namreč naš odgovor na vsa strahovanja, ki smo njih v dolgih letih od njih pretrpeli. Sedaj se je približal resni adventni čas, pa tudi našim nemčurčkom žalostni čas posta in pokore. Mi jim le želimo, naj vse dobro obrnejo k svojemu pridu, pa tudi k toliko potrebnemu miru med nami!

Iz Brezic. (»Posebni vlak«), kateri nam je dopeljal pred kratkim nemške Celjane v obisk, že počiva v Celji od težke vožnje. Blagi Celjani so malo počili naše Nemce, kako se naj proti nam za svoj obstanek bojujejo, potem pa so zapustili, kakor se pravi, pri natakariči precej dolga, ter se povrnili v svoje nemško Celje. Kljubi temu pa smo vendar nezadržani priredili na 13. t. m. zabavo, na katero smo smelo ponosni. Dvorana je bila napolnjena z izbornim občinstvom, katero se je z občutkom, da je nekaj doživelo, kar že malo mestne razmere presega, pozno poslovilo. »Težke ribe« so se pod izvrstnim vodstvom gospoda Šventnerja dovršeno igrale. Mnogi prizori so vzbudili gromozensko veselost. Nad vse pa je bilo petje in citranje. Naše pesmi so že na glasu, da so mile, tedaj mi bodete lahko verjeli, da sem videl pri pevanju »Sirote« na marsikaterem očesu solze. To pa je največ povzročila gospa Zevnikova, katera je s svojim dobro izučeni milim glasom pela sognansolo. Pri citranju se je morala na burni klic ponoviti skladba našega č. g. kapelana Mešička »Na savskem bregu«. Kot nadaljevanje tega večera se je bila dne 14. novembra izbrana družba sesla, in sicer povodom goda dveh najpriljubljenih udov in činiteljev naše čitalnice namreč gospice Šmidove in gospoda Šventnerja. Navzoči so bili z malimi izjemami vsi Brežiški Slovenci. Iz tega večera naj omenim naslednji posnemanja vredni čin naše čitalnice neutrudljivega predsednika gosp. dr. Firbasa. On je povodom prejetja 1. zlate kronje daroval družbi sv. Cirila in Metoda 10 fl. Bog daj mnogo takih mož! Kot nasledek tega pa je bilo občno nabiranje za to prekornostno in važno družbo, nabrala se je lepa vsotica. Tako tudi mi delujemo, če tudi brez hrupa, za našo stvar, držeči se gesla: Vse za vero, dom, cesarja!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Pri svitem cesarji sta bila te dni imenitna gospoda, v nedeljo ruski carevič Konstantin in v ponedeljek rumunski kralj Karol in njegov brat,

kraljevič Ferdinand. Oba so svitli cesar vsprejeli slovesno in jako ljubeznjivo, posebno pa vsprejem ruskega careviča ne ostane brez dobrih nasledkov glede na politične razmere pri ruski in naši državi. — V državnem zboru so pričeli večeraj razprave o drž. proračunu za leto 1893. Če se tudi vršijo razprave po krajši poti, vendar ni upanja, da se izvršijo pred božičem. Govorov bode dovolje, se ve, da vmes tudi nepotrebni.

Štajarsko. Višji državni pravdnik za štajarsko in koroško deželo je postal c. kr. dvorni svetnik, pl. Fllügel. Mož zna neki tudi slovenski, sicer pa se šteje med nemške liberalce. Prelat Karlon je stavil v drž. zboru v imenu nemških konservativcev vprašanje do ministra za uk in bogočastje, ali in kedaj misli šolske postave premeniti z ozirom na skupno pismo avstrijskih škofov, toda minister baron Gautsch se je na dolgu z odgovorom svojim na to vprašanje in človek lahko zna, zakaj da ga odlaga.

Koroško. Šolske oblastnije v Celovci gredó po časi naprej, kedar jim gre rešit pritožbe ali prošnje slov. občin glede na slovenske, verske šole. Večkrat trpi to leta dnij in še več, predno pride občini odgovor na nje prošnjo, sem ter tje pa pride taka prošnja na poti od občine v Celovec v izgubo ter ni o njej ne duha ne sluha. — Tudi nekaterim Nemcem ni po volji, kar počenja poslanec za Beljak, dr. Steinwender; da jim zaveže jezik, naročil si je mož pri svojih privržencih zaupnico in če govori ta resnico, potem si naj Beljak obližne vse prste, da ima takega zastopnika; bolj se še niti ni porodil, kakor je »slavni vodja nemških nacionalcev«.

Kranjsko. Blizo vsa društva, kar jih premore bela ljubljana, so se priporočila vodji dež. vlade, baronu Heinu in ga prosila njegove podpore. Ubogi baron nam se že skoraj smili, kajti sleči mu bode brz »starega človeka«, ako jim hoče ustreči, če le tudi samo na oči! — Dolenjska železnica vrlo napreduje, toda domači vozniki nimajo od nje zaslužka, ker se gradivo vozi na železničnih vozičih, ki tekó po sinjah. — V Novem mestu dobijo bolnišnico, ki jo priredijo usmiljeni bratje iz Gradca.

Primorsko. Unkraj črno-rmenih soh, v blagi Italiji je neka tovarna za naše denarje, kajti laški delalci prinesejo jih radi čez Primorje v razine naše dežele. Teh delalcev so že več zaprli, toda ponarejenih denarjev še prihaja vedno v naše kraje; delalca denarjev še po takem gosposka nima v rokah.

Tržaško. Vlada ne dovoli mestnemu zastopu v Trstu narediti nove ljudske šole pri Sv. Magdalen, ker laške ondi ni treba, slovenske pa mestni zastop ne mara. — Doslej pobira mesto točarino in vrže jim to do 300.000 gid., za prihodnje leto pa visoka vlada ne dovoli več tega davka, ker mesto nima do njega pravice. Vsled tega je velika jeza pri laški gospodi!

Istersko. Občinske volitve je vlada na želje Lahov ovrgla in v unem tednu so imeli tedaj nove. Kolikor se posname iz slov. listov, zmagali so slov. in hrv. volilci tudi pri sedanjih volitvah.

Hrvaško. Sedaj je upanje, da dobijo v Zagreb že v kratkem novega nadškofa in sicer moža, ki ga ni izvolila madjarska vlada. Daj Bog, da se vresniči to upanje!

Ogersko. Dosedanji minister za drž. finance, dr. Weckerle sestavlja novo ministerstvo in kakor se kaže, ostane vse pri starem, samo na mestu grofa Szápáryja pride nov minister za notranje zadeve. Po takem bode pa stari dirindej, le še bolj za piščaljo kalvinec. Temu pa ne more biti dober konec.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so tudi letos odsvetovali katol. volilcem v Rimu in sploh po Italiji vdeležbo pri

volitvah za državni zbor. Vsled tega je bilo le malo volilcev na raznih voliščih in torej za italijansko vlado zmaga lahka.

Italijansko. Med italijansko in avstrijsko vlado se je določilo, da obvelja znižana carina za laško vino samo, če se pretoči v Reki in v Trstu v sode in če se potrdi, da je naravno vino, velja pa potrdilo tudi laško. Ne vemo, če je ta določba srečna.

Francosko. Anarhisti so napravili v Parizu zopet obilo strahú, ker je pri policiji razpočila bomba, katero so našli na stopnjicah neke hiše ter jo prinesli v policijo, da se preišče. V tem pa je razpočila in več ljudij je ubilo, hišo pa skorej do cela razdjaló. Zločincem, ki so nastavili bombo, še niso na sledi.

Belgijsko. V prestolnem nagovoru izraža kralj željo, da bode nova ustava delo sloge in modrosti ter poudarja, da bode gledati na to, da se delalcem sploh zboljša stanje. Državne finance so v redu t. j. blagajnice so polne. Tak glas se sliši še redko v kaki državi.

Nemško. Zmerom manj je upanja, da se vsprejme v državnem zboru v Berlinu nova vojaška uredba, da-si se vlada trdno za-njo poganja: preveč požré denarja in preveč ljudij kliče pod puško in za oboje neki ni nobene prave potrebe. — V Berlinu zboruje te dni odbor socialistov in človeka postaja groza, kaj bi radi ti ljudje vse prenamenili, ko bi kedaj prišli do oblasti. Svet potem, ako kje pridejo taki ljudje do oblasti, gotovo ne stoji več dolgo.

Rusko. Nekaterim listom se vedno sanja o neki zvezi, ki obstoji med rusko in francosko vlado in ker sta bila te dni ondi ruska princa Vladimir in Aleš pri predsedniku republike, Sadi-Carnotu na lovu, zato sklepajo na jako ozko zvezo med tema državama. Nam se ne zdi verjetna zveza, pač pa nekaka pogodba za slučaj vojske z nemško državo.

Bolgarsko. Velika razstava je bila v Filipoplu in je tudi naših obrtnikov ondi nekaj svojih izdelkov razstavilo. Njo je zadnjo nedeljo knez Ferdinand slovesno sklenil. Ljudstvo ga je neki jako lepo vsprejelo, pa tudi Stambulova.

Srbsko. Več obě. zastopov je prišlo v roke liberalcev, vendar pa še ima vlada svoje težave s skupščino, ki je po svoji večini radikalna in torej sedanji vladi nasprotna. Vlada je ne upa razpustiti, ker ne zna, bi-li nova ji bila bolja, liberalna vsaj po večini svoji.

Turčija. Zdravnika na sultanovem dvorci so zaprli, ker so ga imeli na sumu, da bi rad zavdal sultanu. Na njegovo srečo pa so kmalu izpredvideli, da je to le grdo obrekovanje ter so ga vže drugo jutro izpustili iz ječe.

Afrika. Francozi dolžijo nemške trgovce, da so Dahomejcem delili orožje in strelivo. Troje tacihi ljudij so ujeli, ki so jih našli v vrstah dahomejskih vojaških čet. No tem Nemcem (?) se ne bode godilo dobro.

Amerika. Sedaj je gotovo, da bode Cleveland na novo voljen za predsednika »združenih držav«. Za evropske države, posebej pa še za Avstrijo je ta novica vesela, kajti Cleveland podpira kmetovalce, ne pa toliko tovarnarjev, ki se branijo blaga iz Evrope, da potem svojemu blagu lahko nategnejo ceno višje.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

Velikonočna nedelja. Katoliška božja služba je bila napovedana za 7. uro zjutraj, se ve, da pred